

Program na červen 2008

Přednáška: „Kouzlo slunečních hodin“

Pondělí 2. června 2008

V 19.00 hodin

Přednáší ing. Vratislav Zika

vstupné: 25 Kč

V dnešní době jsou často sluneční hodiny považovány pouze za zvláštní a neužitečnou ozdobu budov, zahrad a (vzácně) i veřejných prostranství. I když se jejich konstrukce zdá jednoduchá, jsou to ve skutečnosti velmi sofistikované přístroje použitelné nejen k měření času. Dá se říci, že byly "prvním nalezeným klíčem odemkajícím bránu poznání lidstva". Přijďte se přesvědčit, že mohou být nejen konstrukčně rozmanité, ale i esteticky zajímavé.

Večer deskových her Klubu Albireo

Úterý 3. června 2008

od 17 do 22 hodin

pořádá Martin Jurásek

vstupné: 20 Kč

Deskové hry pro všechny věkové skupiny.

Vernisáž výstavy: "Absolutoria studentů Zlínské soukromé vyšší odborné školy umění, o.p.s."

Sobota 7. června 2008

v 17.00 hodin

Zlínská soukromá vyšší škola umění

vstup volný

Bude se jednat o absolutorijní práce studentů Zlínské soukromé vyšší odborné školy umění, o.p.s. Vystavovat budou studenti oborů Užitá malba a Grafická tvorba. Výstava potrvá do 25.6.

Přednáška: „Malá žeň velkých objevů“

Pondělí 9. června 2008

V 19.00 hodin

Přednáší RNDr. Stanislav Daniš, Ph.D.

vstupné: 40 Kč

Temná hmota, temná energie, počátek Vesmíru, kvantový vesmír, nanostruktury... – témata, která jsou v současné době středem zájmu nejenom profesionálních vědců. Díky moderním vědeckým zařízením dnes bereme téměř jako samozřejmost zkoumání objektů velikosti zlomku trilióntiny metru, stejně tak nás už nepřekvapí rozsáhlé prázdnoty Vesmíru. A tak snadno zapomínáme na cestu, kterou jsme již (nejen) ve vědě urazili. Některé objevy a vynálezy tak už ani nebereme jako něco výjimečného a nenapadne nás, jaké úsilí stálo za jejich objevem. Pojďme se podívat do historie dávné i nedávné, kdy blikající obrazovka monitoru nekazila vědcům zrak a velké objevy čekaly, až přijde jejich čas. Takže, bylo nebylo...

Stanislav Daniš přednáší na Katedře fyziky kondenzovaných látek Matematicko-fyzikální fakulty Karlovy univerzity v Praze.

Divadlo: „III sestry“

Sobota 21. června 2008

v 19 hodin

Pořádá Martin Macháček

vstupné: dobrovolné

Další z mnoha částek projektu "Vzkříšení je fajn..." divadelního tělesa PuMoWo. V tomto komorním příběhu se představí klasické 3 sestry dr. A.P.Č. v situaci, kam je dr. A.P.Č nikdy nesituoval....

Vernisáž výstavy

Ivo Sumec: „MALIČKOSTI (malba).“

Sobota 28. června 2008

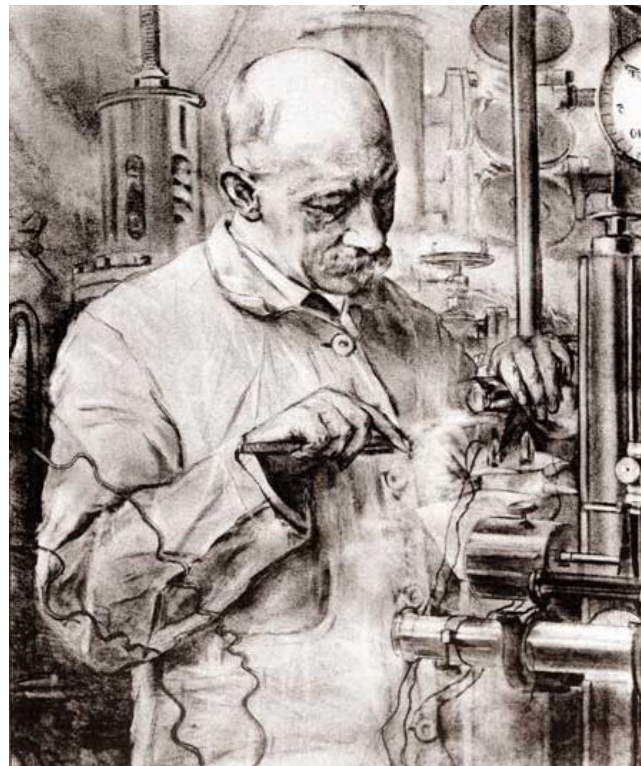
v 17.00 hodin

úvodní slovo: Daniel Balabán

vstup volný

Ivo Sumec žije a pracuje v Rožnově pod Radhoštěm a Ostravě.

Na hvězdárně budou přes prázdniny opět vystaveny k uvidění obrazy. Obrazy budou skutečné, barevné a určité i ručně malované. Ivo Sumec naplní sál hvězdárny v čase sluníčka a bezstarostnosti. Zopakujeme si zase trochu jinak léto před rokem, kdy obdobně na výletním parníku připlul Petr Horák.. Výstava potrvá do konce prázdnin.

K přednášce Stanislava Daniše: Heike Kamerlingh Onnes, první fyzik, kterému se podařilo v roce 1908 zkapalnit helium.

Červnové noční nebe

Červen s sebou na severní polokouli přinese dlouhé soumraky. Na většině území Kanady a Evropy bude sluneční záře viditelná nad severním obzorem po celou noc. Ve druhé polovině června totiž Slunce neklesne dosti hluboko pod obzor, aby nastala astronomická noc – dříve než astronomický soumrak skončí, začne opět svítat.

Letní slunovrat nastane 21. června v 1:59 SELČ (to je 20. června 23:59UT). Bude to poprvé od roku 1896, kdy letní slunovrat nastane ve světovém čase už 20. června.

Merkur bude 7. června v dolní konjunkci. To znamená, že se bude nacházet mezi Sluncem a Zemí. V závěru měsíce ho bude možné spatřit nízko nad severo-východním obzorem při úsvitu. Při jeho hledání, ale může dojít k záměně s Aldebaranem – nejjasnější hvězdou souhvězdí Býka. V největší úhlové vzdálenosti od Slunce pak bude 1. července.

Venuše projde 9. června horní konjunkcí, bude se tedy nacházet přesně za Sluncem a nebude po celý měsíc vůbec pozorovatelná.

Na začátku měsíce bude **Mars** zářit při soumraku nad západním obzorem, vzdálený 18° od Regula a **Saturnu**, vzájemně vzdálených pouze 3°. Toto postavení se bude v průběhu měsíce velmi výrazně měnit a Mars se bude k této dvojici přibližovat. 21. června už bude Mars vzdálen od Regula pouhé 3° což už bude méně než vzdálenost pomalu se vzdalujícího Saturnu. 11. července vstoupí Mars se Saturnem do konjunkce.

Jupiter bude v opozici se Zemí až 9. července. Už nyní je ale na něj velice zajímavý pohled. Jupiter vystoupí na oblohu večer a zůstane viditelný po zbytek noci. Ke konci měsíce vyjde už půl hodiny po západu Slunce. Pár hodin před úsvitem 29. června bude pouze 5' od Jupitera vzdálená hvězda o jasnosti 5,6^m, která může v dalekohledu vypadat jako pátý Galileiovský měsíc.

Uran a Neptun budou v červnu pozorovatelné běžným dalekohledem nad jihovýchodním obzorem těsně před úsvitem.

Trpasličí planeta **Pluto** dosáhne opozice 20. června a bude tedy viditelná po celou noc. K jeho spatření ale bude potřeba minimálně dalekohled o průměru 20 centimetrů a bezměsíčná noc.

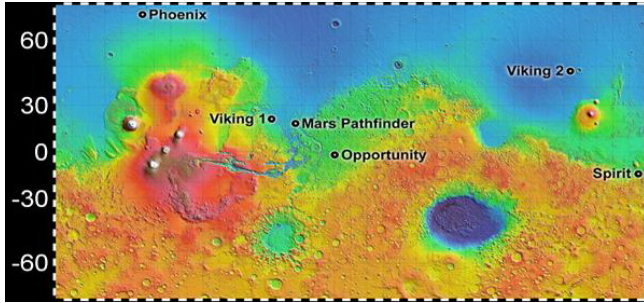
Měsíc bude v novu 3. června. V první čtvrti bude 10. června, úplněk nastane 18. června a do poslední čtvrti se Měsíc dostane 30. června.

Pozorování noční oblohy se konají v červnu vždy v pondělí, středu a pátek, začátky ve 21 30 hodin.

Nebude-li počasí přát, nabízáme prohlídku hvězdárny, astronomické techniky a instalovaných výstav.

vstupné: dospělí 20 Kč, děti 10 Kč

Fénix na Marsu

Místa přistání dosavadních úspěšných misí na povrchu Marsu.

Sonda Phoenix je projektem NASA na kterém se významně podílí univerzita v Arizoně. Projekt je primárně určen k výzkumu historie vody na Marsu. Neméně důležitým bude zjištění, zda jsou na Marsu podmínky vhodné pro život. Nalezení živých organismů v jakékoliv podobě je však spíše zbožným přáním, i když nic nelze vyloučit. Sonda vystartovala v srpnu 2007 a 26.5.2008 v 1:53:44 SELČ byly zachyceny první signály potvrzující úspěšné přistání na povrchu Marsu. Phoenix je od doby Vikingů v sedmdesátých letech minulého století opět projektem, který prověřil možnost měkkého přistání na Marsu. Laboratoř přistála v oblasti nad 68° severní marťanské šířky poblíž kráteru Heimdall. Jde o oblast poblíž severní polární čepičky. Zde by se měla, podle průzkumu sondy Mars Orbiter, v horninách pod povrchem nacházet voda.

Světlá místa pod Phoenixem. Jde o tvrdé skalnaté podloží, z něhož byl při přistávacím manévru odvátn pískový kryt, nebo o zmrzlou zeminu či snad dokonce o ledovou plochu?

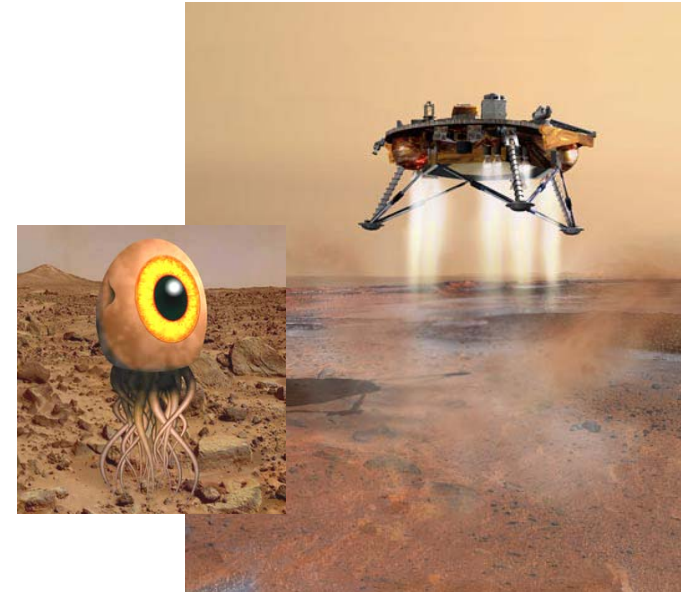

Fotografie z místa přistání. Rovinatý terén je pokryt pískem a kameny. Málokteré jsou větší než 10 cm.

Zpracováno podle:
<http://phoenix.lpl.arizona.edu/>
http://www.nasa.gov/mission_pages/phoenix/main/index.html

Vydává Hvězdárna Zlín – Zlínská astronomická společnost,
Lesní čtvrť III / 5443, 760 01 Zlín, www.zas.cz
telefon pro podávání informací a objednávání akcí: 732 804 937
telefon do budovy: 736 734 511
Připravili Petr Čagaš a Ivan Havlíček

Zlínská astronomická společnost Hvězdárna Zlín

**25.5.2008 přistála
na Marsu sonda
Phoenix**

ČERVEN 2008

WWW.ZAS.CZ

